

Wiktoria Bańka

Uniwersytet Szczeciński, Wydział Prawa i Administracji
wiktoriabanka18@gmail.com
ORCID: 0009-0006-5852-6728

Squad Cost Limit jako narzędzie LaLiga w walce z niegospodarnością klubów zrzeszonych w LaLiga

ABSTRAKT

W artykule poddano ocenie aktualne przepisy hiszpańskiej ekstraklasy piłkarskiej (LaLiga/ Primera División, stan na 16 lutego 2026 r.) ze szczególnym uwzględnieniem ich głównych celów, wskaźników i współczynników oraz możliwości interwencji w przypadku niezastosowania się do norm wyznaczonych przez LaLigę. Przepisy LaLiga są jednymi z bardziej restrykcyjnych i innowacyjnych przepisów prawno-finansowych w świecie zawodowej piłki nożnej, skutecznie przeciwdziałając manipulacjom finansowym oraz niegospodarności podmiotów uczestniczących w lidze. W artykule, poza przedstawieniem głównych procedur, do których zobowiązane są kluby/SAD-y, zaprezentowano również przykłady ilustrujące bardziej złożone elementy regulacji finansowych LaLiga. W badaniach zastosowano metodę dogmatycznoprawną, a analizą objęto przede wszystkim akty prawne LaLiga dotyczące Squad Cost Limit oraz literaturę przedmiotu.

SŁOWA KLUCZOWE

prawo sportowe, LaLiga, Squad Cost Limit, prawo finansowe

Squad Cost Limit as a LaLiga's tool in the fight against mismanagement of clubs associated in LaLiga

ABSTRACT

The purpose of this article is to evaluate the current regulations of the Spanish First Division, LaLiga / Primera División, as of 16 February 2026, focusing primarily on its main objectives, indicators, ratios, and the possibilities for intervention in the event of non-compliance with the standards set by LaLiga. LaLiga's regulations are among the most restrictive and innovative legal and financial frameworks in the world of professional football, effectively preventing financial manipulation and mismanagement

by participating entities. In addition to presenting the primary procedures that clubs/SADs – Sports Limited Companies – must follow, the article provides examples to illustrate the more complex aspects of LaLiga's financial regulations. For the purposes of this research, the legal-dogmatic method was employed, and the analysis primarily covers LaLiga's legal acts regarding the Squad Cost Limit and relevant subject literature.

KEYWORDS

sports law, LaLiga, Squad Cost Limit, financial law

Wprowadzenie

Piłka nożna bez wątpienia jest bardzo ważnym sportem dla wielu społeczności i ich członków, jednak warto zauważyć, że dyscyplina ta jest nie tylko formą rywalizacji i rozrywki, ale również przestrzenią, gdzie obraca się, nierzadko, ogromnymi środkami pieniężnymi¹. Dużymi przychodami oraz znacznymi wydatkami należy odpowiednio zarządzać, aby nie narazić się na konsekwencję w postaci niewypłacalności klubu. W celu przeciwdziałania niewłaściwym praktykom, hiszpańska LaLiga wprowadziła Squad Cost Limit (Límite de Coste de Plantilla Deportiva – LCPD).

Squad Cost Limit wprowadzono w 2013 roku² i stanowi on maksymalną kwotę, którą dany klub lub SAD (Sociedad Anónima Deportiva), czyli publiczna spółka sportowa z ograniczoną odpowiedzialnością³ (dalej określane również jako podmioty), może przeznaczyć na wydatki związane z drużyną rejestrowalną, obejmującą zawodników, menadżera, asystentów menadżera oraz trenera fitness, a także z drużyną nierejestrowalną, do której zalicza się system młodzieżowy oraz elementy nieuwzględnione w składzie rejestrowalnym⁴. Squad Cost Limit można zobrazować następującym równaniem: przychód budżetowy – budżetowane wydatki pozasportowe (w tym długi do zapłacenia) = LCPD⁵. Zgodnie z art. 10 Normas de Elaboración de Presupuestos de Clubes y SADs (dalej: regulacje budżetowe LaLigi)⁶, limit ten obowiązuje od 1 lipca do 30 czerwca roku następnego, a więc okres ten jest sezonem finansowym (T). Koszty, które są zawarte w limicie obejmują stałe i zmienne wynagrodzenia, ubezpieczenie społeczne, premie zbiorowe, koszty pozyskania pracowników klubu/SAD-u, w tym prowizje dla agentów, a także amortyzację, czyli cenę zakupu zawodników rozliczaną corocznie na podstawie liczby lat obowiązywania kontraktu zawodnika⁷.

1 W. Bańka, Z. Kolbusz, *Kreatywna rachunkowość w sporcie: czy Finansowe Fair Play UEFA skutecznie przeciwdziała manipulacjom finansowym?*, Rzeszów 2025, s. 23–24.

2 J. Martín-Magdalena, C. Martínez-de-Ibarreta, J.A. Gonzalo-Angulo, A. García-Domonte, *The impact of financial fair play on the financial performance of Spanish professional football: Do the biggest clubs behave better?*, Sport Business and Management 2023 nr 13 (4), s. 1–45.

3 Ley 10/1990, de 15 de octubre, del Deporte (ustawa hiszpańska).

4 www.laliga.com/en-GB/transparency/economic-management/squad-cost-limit (13.01.2026).

5 <https://iusport.com/archive/43928/como-funciona-el-control-economico-y-el-limite-de-coste-de-plantilla> (21.02.2026).

6 Normas de Elaboración de Presupuestos de Clubes y SADs, s. 16–17.

7 Tamże.

Zgodnie z art. 1 pkt 3 regulacji budżetowych LaLigi proces stosowania i opracowywania zasad przepisów tego dokumentu, w tym Squad Cost Limit, opiera się na takich przesłankach jak: przejrzystość, obiektywizm, proporcjonalność oraz niedyskryminacja. Z kolei art. 4 regulacji budżetowych LaLigi zawiera katalog celów tych regulacji, a tym samym celów mających zastosowanie do LCPD. Wśród nich można wymienić zapewnienie zrównoważonego rozwoju finansowego klubów/SAD-ów zrzeszonych w LaLidze. Kolejnym celem wartym uwagi wyznaczanym przez te regulacje budżetowe, jest ustalenie zasad, kryteriów oraz procedur sporządzania szczegółowych budżetów klubów/SAD-ów w celu weryfikacji zgodności z progiem rentowności ich rocznych budżetów. Weryfikacja ta ma charakter *a priori*, co oznacza, że właściwe organy sprawdzają, czy klub/SAD będzie dysponował odpowiednimi środkami finansowymi, zanim uzyska możliwość ich wydatkowania. Dla porównania Unia Europejska Związków Piłkarskich (Union of European Football – UEFA) w ramach Finansowego Fair Play (FFP) wprowadziła weryfikację *a posteriori*, czyli dokonywaną na podstawie osiągniętych już wyników finansowych klubów. W przypadku przekroczenia dopuszczalnego deficytu klubowi grożą wówczas sankcje⁸. Natomiast celem LCPD jest zachowanie punktu rentowności i unikanie deficytu, dlatego klubom/SAD-om przyznawane są określone limity kosztów.

W art. 4 pkt 3 regulacji budżetowych LaLigi wprost wskazano, że ustanowione w nich zasady i cele mają pierwszeństwo przed celami księgowymi. Organowi Walidacyjnemu przyznano kompetencję do dokonywania korekt niezbędnych do osiągnięcia wskazanych wyżej celów i realizacji przyjętych zasad.

Organ Walidacyjny (Órgano de Validación de Presupuestos) działa z upoważnienia prezesa LaLigi; w czasie przygotowywania artykułu funkcję tę pełnił Javier Tebas⁹. Organ ten odpowiada za weryfikację zgodności budżetów klubów/SAD-ów zrzeszonych w LaLiga z regulacjami budżetowymi LaLigi oraz innymi obowiązującymi zasadami, a także za kontrolę przestrzegania kryteriów sporządzania tych budżetów¹⁰.

Organ Walidacyjny składa się z trzech osób, wyznaczanych przez Prezesa LaLigi, których nominacje zatwierdzają członkowie Komisji Delegowanej (Comisión Delegada) większością określoną w Statucie (Estatutos Sociales)¹¹.

Zasady i kontrola klubów/SAD-ów

W kontekście praktycznych aspektów funkcjonowania opisywanych regulacji warto zwrócić uwagę na proces wdrażania Squad Cost Limit w typowych sytuacjach dotyczących większości klubów/SAD-ów zrzeszonych w LaLiga. Podmioty te są zobowiązane do złożenia:

- Budżetu Ligowego Przychodów i Wydatków (*El Presupuesto Liga de Ingresos y Gastos*), zawierającego uzasadnienie każdej kwoty,

8 W. Bańka, Z. Kolbusz, *Kreatywna...*, dz. cyt., s. 26–27, 32.

9 <https://www.laliga.com/sala-de-prensa/presidentes> (15.02.2026).

10 <https://www.laliga.com/transparencia/informacion-institucional> (15.02.2026).

11 Tamże.

- Budżetu Ligowego Inwestycji i Dezinwestycji (*El Presupuesto Liga de Inversiones y Desinversiones*),
- Budżetu Ligowego Finansowania (*El Presupuesto Liga de Financiación*),
- Budżetu Ligowego Przepływów Pieniężnych (*El Presupuesto Liga de Tesorería*).

Oprócz tego kluby są zobowiązane do złożenia Informacji Uzupełniających (*Información Complementaria*), Uzasadnienia (*Memoria Explicativa*) oraz Deklaracji Odpowiedzialności (*Declaración Responsable*). W Deklaracji Odpowiedzialności podmioty oświadczają, że przedłożone Budżety Ligowe (*El Presupuesto Liga*) sporządzono zgodnie z zasadami i regułami określonymi w regulacjach budżetowych LaLigi oraz obowiązującymi przepisami prawa, przekazane informacje są kompletne, a także że nie posiadają wiedzy o okolicznościach mogących skutkować istotną zmianą podstaw i założeń przyjętych przy sporządzaniu tych budżetów. Dokument ten powinien zostać podpisany przez upoważnionego przedstawiciela klubu/SAD-u. Termin składania Budżetów Ligowych, Informacji Uzupełniających, Uzasadnienia oraz Deklaracji Odpowiedzialności upływa 30 kwietnia sezonu T-1, czyli sezonu poprzedzającego ten, którego dotyczyą wskazane dokumenty¹².

Budżety Ligowe muszą być sporządzone z uwzględnieniem całej grupy skonsolidowanej, w której klub/SAD jest podmiotem dominującym. Oznacza to, że jeżeli pod klub/SAD podlegają podmioty zależne, ich sytuacja finansowa również jest uwzględniana w rozliczeniach ligowych. Należy podkreślić, że nie zostanie zaakceptowana kwota budżetowa zakładająca wkład do grupy skonsolidowanej ze strony spółek zależnych o wyniku operacyjnym wyższym niż w sezonie T-1. W związku z tym, jeżeli podmiot zależny wykaże wyższy zysk niż w poprzednim sezonie rozliczeniowym, Organ Walidacyjny nie uzna go, chyba, że przedstawione zostaną odrębne rachunki zysków i strat dla każdego podmiotu należącego do grupy. Rozwiązanie to ma zapobiegać uwzględnianiu przez kluby/SAD-y fikcyjnych dochodów pochodzących od spółek zależnych. Kolejną, bardzo restrykcyjną zasadą jest to, że jeżeli podmioty powiązane z klubem/SAD-em – tj. takie, które formalnie nie wchodzą w skład grupy skonsolidowanej, lecz prowadzą działalność sportową lub są finansowane przez klub – poniosą straty, zostaną one odjęte od wyniku finansowego grupy, co bezpośrednio obniży Squad Cost Limit¹³.

Przy tworzeniu LCPD dla danego klubu/SAD-u Organ Walidacyjny w różny sposób ocenia przedstawione dokumenty. Wiarygodność zawartych w nich informacji jest hierarchizowana według następującego porządku:

- roczne sprawozdania finansowe danego podmiotu, najlepiej zbadane przez audytora,
- szacunkowe zamknięcie sezonu sporządzone przez klub/SAD, poparte odpowiednią dokumentacją,
- wyjaśnienia i szacunki przedstawione przez klub/SAD, również poparte dokumentacją,
- inne wyjaśnienia przedstawione przez klub/SAD, dane historyczne dotyczące danego podmiotu, dane pochodzące od porównywalnych podmiotów, statystyki oraz informacje publikowane w mediach.

¹² Normas de Elaboración..., dz. cyt., s. 12–14.

¹³ Tamże, s. 14–15.

Szacowanie LCPD dokonuje się przy użyciu metodologii i technik modelowania finansowego zgodnych z najlepszymi praktykami rynkowymi obowiązującymi w danym czasie¹⁴.

Kolejną ważną zasadą przy ustalaniu Squad Cost Limit jest uznawanie środków przekazywanych fundacjom powiązanych z klubem/SAD-em za wydatek. Wysokość tego wydatku stanowi suma wszystkich środków przekazanych fundacji w ciągu 12 miesięcy przed złożeniem budżetu, pomniejszona o wszelkie kwoty zwrócone. Za wydatek uznawana jest również kwota zagwarantowana fundacji przez dany podmiot. Wyjątkami są operacje autoryzowane przez Organ Walidacyjny, które nie służą finansowaniu bieżącej działalności fundacji. Rozwiązanie to uniemożliwia klubowi/SAD-owi przekazywanie środków finansowych fundacji pod pozorem darowizny, która zgodnie z zasadami księgowości nie byłaby uwzględniana jako koszt sportowy, co mogłoby prowadzić do sztucznego zwiększenia limitu. Regulacja ta ma zatem przeciwdziałać manipulacjom finansowym¹⁵.

Budżety Ligowe przygotowywane przez podmioty muszą być sporządzane zgodnie z regulacjami finansowymi LaLigi. Dzięki temu informacje przekazywane przez kluby/SAD-y są ujednolicone, a LaLiga może sprawować jednakową kontrolę ekonomiczną wobec wszystkich podmiotów. Informacje uzupełniające oraz budżety muszą być aktualizowane przez podmioty i zatwierdzane przez Organ Walidacyjny. Jest to konieczne, aby odzwierciedlały faktyczny wpływ zasobów netto. Od przychodów z danej odejmuje się wartość zasobów, które podmiot przekazuje lub jest zobowiązany przekazać innemu podmiotowi albo osobie fizycznej¹⁶. Oznacza to, że przy sporządzaniu LCPD należy uwzględniać kwotę faktycznie otrzymywaną przez klub/SAD. Przykładowo, jeżeli podmiot sprzedaje zawodnika za 100 mln euro, poprzedni klub tego zawodnika ma zagwarantowane 20% od kolejnego transferu (20 mln euro), a agentowi przysługuje prowizja w wysokości 5 mln euro, faktyczny wpływ wynosi 75 mln euro. Oznacza to, że LCPD tego klubu może wzrosnąć o 75 mln euro, a nie o 100 mln euro. Warto podkreślić, że budżety, które są sporządzone dla LaLigi, są niezależne od tych, które podmioty przygotowują zgodnie z przepisami prawa hiszpańskiego lub w celu spełnienia wymogów statutowych bądź klubowych¹⁷.

Wszystkie wspomniane wyżej regulacje ograniczają możliwość wystąpienia nadużyć finansowych oraz uniemożliwiają klubom sztuczne zwiększanie limitu LCPD, dzięki czemu pozostaje on wiarygodny i odpowiada rzeczywistym potrzebom klubów/SAD-ów.

W art. 14 regulacji budżetowych LaLigi określono minimalne i maksymalne koszty poszczególnych elementów składających się na Budżet Ligowy przychodów i wydatków. W celu upewnienia się, że regulacje dotyczące tych elementów są przestrzegane przez kluby/SAD-y, Organ Walidacyjny może zobowiązać audytora danego podmiotu do przedstawienia raportu o treści wskazanej przez ten organ. Organ Walidacyjny wyznacza termin na złożenie raportu, który nie może być krótszy niż 5 dni, chyba że do zamknięcia rynku transferowego pozostało mniej niż 5 dni lub inne zdarzenie wymaga wcześniejszego ustalenia prawidłowości przestrzegania wskazanych zasad. W takim przypadku termin upływa 6 godzin przed

14 Tamże, s. 15.

15 Tamże, s. 16.

16 Tamże, s. 17.

17 Tamże, s. 17.

zamknięciem rynku transferowego lub zakończeniem danego zdarzenia. Konsekwencją niezłożenia wymaganego raportu jest możliwość powołania przez Organ Walidacyjny niezależnego eksperta w celu sporządzenia raportu, przy czym koszty tego przedsięwzięcia pokrywa podmiot. Jeżeli jednak klub/SAD przedłoży raport sporządzony przez swojego audytora, Organ Walidacyjny ma obowiązek go uwzględnić, nawet gdy wcześniej zażądał już raportu od niezależnego eksperta¹⁸.

Aby ustalić koszt elementów Budżetu Ligowego Przychodów i Wydatków, Organ Walidacyjny może zażądać od klubu/SAD-u przedstawienia raportu sporządzonego przez niezależnego eksperta wyznaczonego przez ten organ. W takiej sytuacji podmiot nie zawsze będzie jednak zobowiązany do pokrycia kosztów jego usług. Jeżeli wycena eksperta różni się o 15% od kwoty określonej w transakcji prawnej podmiotu – niezależnie od tego, czy dotyczy wydatków, przychodów, zbycia czy inwestycji – klub/SAD zostanie obciążony wynagrodzeniem niezależnego eksperta. Wyjątkami stanowią:

1. Transakcje z udziałem podmiotów powiązanych z klubem/SAD-em, takich jak grupa skonsolidowana lub fundacja.
2. Transakcje, które nie mają charakteru transferów ani transakcji dokonywanych w ramach zwykłej działalności klubu/SAD-u, a jednocześnie przekraczają 10% obrotu netto podmiotu lub 10 mln euro.
3. Transakcje nieobejmujące praw federacyjnych zawodników, które generują nadzwyczajny wynik za sezon poprzedni lub bieżący albo obejmują transfer przyszłych dochodów na rzecz osób trzecich, uwzględnionych wcześniej przez klub lub jego podmioty zależne w rachunku zysków i strat, mimo że dochody te przysługiwałyby klubowi/SAD-owi lub jego podmiotom zależnym, gdyby nie doszło do ich przekazania¹⁹.

W powyższych sytuacjach podmiot ponosi koszt sporządzenia opinii przez niezależnego eksperta²⁰. Przepis ten zapobiega wszelkim nadużyciom mającymi na celu omijanie Squad Cost Limittakim jak dokonywanie transferów bezpośrednio przed zamknięciem okna transferowego w celu utrudnienia kontroli lub zawieranie zawyżonych umów sponsorskich. Organ Walidacyjny sprawuje szeroką kontrolę nad klubami/SAD-ami dlatego próby obchodzenia regulacji mogą okazać się nieopłacalne.

Wymogi wstępne i wskaźniki ekonomiczno-finansowe

W art. 22 regulacji budżetowych LaLigi określono wymogi wstępne dotyczące akceptowalnych wskaźników ekonomiczno-finansowych, czyli takich, które klub/SAD musi spełnić, aby móc ubiegać się o dalszą ocenę na podstawie Budżetów Ligowych i innych dokumentów. Przesłanki te muszą zostać spełnione kumulatywnie:

1. Klub/SAD nie może podlegać nadzorowi szczególnemu, tj. środkom monitorującym Kontroli Ekonomicznej LaLigi.

¹⁸ Tamże, s. 18.

¹⁹ Tamże, s. 42–46.

²⁰ Tamże, s. 19.

2. Podmiot nie może znajdować się w stanie upadłości ani występować z wnioskiem o jej ogłoszenie, chyba że – na dzień wyliczenia limitu płac – podmiot realizujący układ z wierzycielami spłacił co najmniej 75% długu objętego układem lub łączna kwota niespłaconych zobowiązań wynikających z postępowania upadłościowego nie przekracza 15% obrotu netto zaakceptowanego przez Organ Walidacyjny na potrzeby LCPD w bieżącym sezonie.
3. Wskazane wymagania muszą być spełnione w momencie składania Budżetów Ligowych.

Warto podkreślić, że każde nowe zadłużenie wynikające z finansowania udzielonego podmiotowi w spłaty istniejącego zadłużenia upadłościowego również jest uznawane za dług upadłościowy. Ponadto postępowanie upadłościowe klubu/SAD-u nie zostanie uznane za zakończone do momentu spłaty zobowiązań powstałych w celu uregulowania wcześniejszego zadłużenia. Wyjątek stanowi pożyczka udzielona podmiotowi przez akcjonariuszy lub wspólników, o ile ma charakter partycypacyjny, przewiduje określony limit rocznej spłaty i nie przekracza nadwyżki finansowej wypracowanej przez klub²¹.

Po ustaleniu, że klub/SAD spełnia wymogi wstępne, należy zbadać spełnienie wskaźników A i B. Jeżeli warunki te zostaną spełnione, uznaje się, że podmiot odpowiada akceptowalnym wskaźnikom ekonomiczno-finansowym.

Klub/SAD spełnia wskaźnik A (*Ratio A*), jeżeli jego wartość netto na koniec sezonu T-2 jest wyższa niż 40% kwoty uzyskanej po odjęciu od całkowitych zobowiązań podmiotu – według stanu na 30 czerwca sezonu T-2 – zobowiązań, których termin spłaty przypada w ciągu 5 lat. Od tych zobowiązań można odjąć:

- odroczone zobowiązania podatkowe wynikające z korekt kapitału własnego,
- roszczenia wobec innych klubów/SAD-ów i podmiotów sportowych wynikające z ostatecznych lub tymczasowych transferów praw rejestracyjnych zawodników i trenerów,
- saldo gotówki na dzień 30 czerwca sezonu T-2,
- krótkoterminowe inwestycje według stanu na dzień 30 czerwca sezonu T-2,
- równoważne aktywa płynne według stanu na dzień 30 czerwca sezonu T-2.

Dodatkowo wartość netto nie może być niższa niż 25 mln euro. Należy przy tym pamiętać, że wskazane zasady dotyczą Primera División (LaLiga)²². Ze względu na wysoki stopień skomplikowania tej regulacji, warto zobrazować ją poniższymi przykładami.

Przykład 1. Klub A występuje w Primera División, a jego majątek netto wynosi 35 mln

Zobowiązania klubu podlegające spłacie w ciągu 5 lat wynoszą 100 mln euro

Odliczenia: klub B jest zobowiązany wobec klubu A na kwotę 20 mln euro

100 mln euro – 20 mln euro = 80 mln euro.

Wymóg 40% (majątek netto klubu musi być wyższy niż 40% z 80 mln euro): 80 mln euro $\times$ 40% = 32 mln euro.

W przedstawionym przypadku klub A spełnia wymogi wskaźnika A.

²¹ Tamże, s. 25–26.

²² Tamże, s. 30.

Przykład 2. Klub C występuje w Primera División, a jego majątek netto wynosi 25 mln euro

Zobowiązania klubu podlegające spłacie w ciągu 5 lat wynoszą 100 mln euro

Odliczenia: klub D jest zobowiązany wobec klubu C na kwotę 20 mln euro

$100 \text{ mln euro} - 20 \text{ mln euro} = 80 \text{ mln euro}$.

Wymóg 40% (majątek netto klubu musi być wyższy niż 40% z 80 mln euro): $80 \text{ mln euro} \times 40\% = 32 \text{ mln euro}$.

W przedstawionym przypadku klub C nie spełnia wymogów wskaźnika A.

Przykład 3. Klub E występuje w Primera División, a jego majątek netto wynosi 24 mln euro

Klub E w tym przypadku nie spełnia wymogów wskaźnika A.

Wskaźnik B (*Ratio B*) oznacza, że skorygowany dług klubu/SAD-u na dzień 31 grudnia poprzedniego sezonu musi być niższy niż kwota obrotów netto ze sprzedaży za sezon bieżący, skorygowana współczynnikiem 0,80 dla Primera División. Na potrzeby tego obliczenia przyjmuje się kwotę obrotów netto zaakceptowaną przez Organ Walidacyjny przy ustalaniu LCPD na sezon T. Ze względu na brak pełnych danych dotyczących obrotu netto za sezon T wykorzystuje się tymczasowy szacunek obrotu netto przedstawiony przez podmiot. Jest on stosowany do czasu oficjalnego ustalenia LCPD. Dodatkowo skorygowany dług musi zostać uzasadniony w Raporcie z Ograniczonego Przeglądu sporządzonym przez audytora klubu/SAD-u na podstawie śródrocznych sprawozdań finansowych²³. Poniżej przedstawiono przykłady wyliczenia wskaźnika B.

Przykład 4. Klub A występuje w Primera División i oszacował swój obrót netto na sezon T na 200 mln euro

Skorygowany dług klubu A wynosi 150 mln euro.

Wymóg 0,80 (dług musi być niższy niż 0,80 wartości obrotu netto): $200 \text{ mln euro} \times 0,80 = 160 \text{ mln euro}$.

Klub A spełnia wymogi wskaźnika B.

Przykład 5. Klub B występuje w Primera División i oszacował swój obrót netto na sezon T na 100 mln euro

Skorygowany dług klubu B wynosi 90 mln euro.

Wymóg 0,80 (dług musi być niższy niż 0,80 wartości obrotu netto): $100 \text{ mln euro} \times 0,80 = 80 \text{ mln euro}$.

Klub B nie spełnia wymogów wskaźnika B.

Dla celów obliczenia wskaźników A i B, kwota majątku netto podlegająca uwzględnieniu zostaje skorygowana według następujących zasad:

1. Kwota majątku netto zostaje pomniejszona o wartość zastrzeżeń określonych w raporcie z audytu sporządzonym przez audytora klubu/SAD-u²⁴.

²³ Tamże, s. 30.

²⁴ Tamże, s. 31.

2. Nie uwzględnia się wpływu wynikającego z rozliczenia prawa do użytkowania obiektów sportowych na rzecz klubu/SAD-u niezależnie od momentu dokonania tego rozliczenia²⁵.
3. Majątek netto zostaje pomniejszony o kwoty należne klubowi/SAD-owi od podmiotów wpłacających, innych akcjonariuszy albo podmiotów powiązanych posiadających udziały w wysokości co najmniej 3% kapitału zakładowego, które są lub powinny zostać ujęte po stronie aktywów w bilansie klubu/SAD-u. Wyjątkiem są należności z tytułu usług świadczonych podmiotom powiązanim, które nie przekraczają 1% obrotu netto dla klubów/SAD-ów uczestniczących w Primera División²⁶.
4. Podlegają korekcie poprzez dodanie wartości dodatnich albo odjęcie wartości ujemnych o kwotę prognozowanego zysku netto po opodatkowaniu. Odliczeniu podlegają również straty przewidywane na sezon T, w tym wnioskowany wzrost LCPD²⁷.
5. Kwota majątku netto zostaje pomniejszona o wszelkie dywidendy uznane lub przewidywane do uznania, a także o zwrot wkładów pieniężnych lub niepieniężnych zarejestrowanych lub znanych w okresie od 1 lipca roku T-1 do 30 czerwca roku T²⁸.
6. Kwota ta zostaje pomniejszona o część wpłat z tytułu podwyższenia kapitału dokonanych w sezonie T-2 lub T-1. Dotyczy to środków, które umożliwiły klubowi spełnienie wymogów finansowych wskaźników A i B, bez uszczerbku dla możliwości wykorzystania ich do zwiększenia limitów LCPD²⁹.
7. Nie uwzględnia się negatywnego wpływu wydatku lub obniżenia dochodu na wartość majątku netto klubu, jeżeli wynikają one z kosztów kadry sportowej poniesionych w ramach szczególnych uprawnień i wyjątkowych limitów budżetowych³⁰.

Ze względu na zakres niniejszego artykułu pominięto zagadnienia dotyczące inwestycji związanych z budową, renowacją, modernizacją lub ulepszaniem obiektów sportowych klubów/SAD-ów. Podmioty, które spełniły wymogi wstępne oraz wskaźniki ekonomiczno-finansowe (A i B), zostają zwolnione z części zasad, obowiązków i ograniczeń określonych w regulacjach budżetowych LaLigi w zakresie odpowiadającym ich wyższej wypłacalności i stabilności finansowej. W związku z tym kluby/SAD-y spełniające wskazane wymagania mogą sporządzić i przedłożyć wyłącznie budżet dochodów i wydatków ligi. Złożenie pozostałych Budżetów Ligi oraz informacji uzupełniających nie jest wówczas konieczne. Dodatkowo podmioty mogą wnioskować o zwolnienie z obowiązku przedkładania raportów sporządzanych przez audytora klubu/SAD-u, a w niektórych przypadkach także raportów przygotowanych przez niezależnego eksperta wyznaczonego przez Organ Walidacyjny³¹. Takie zwolnienie stanowi przywilej przyznawany przez Organ Walidacyjny podmiotom charakteryzującym się większą stabilnością finansową. Może ono pełnić funkcję zachęty do prowadzenia przez kluby/SAD-y odpowiedzialnej polityki finansowej.

25 Tamże.

26 Tamże.

27 Tamże.

28 Tamże, s. 32.

29 Tamże.

30 Tamże.

31 Tamże, s. 28.

Przyjęcie lub odrzucenie Budżetów Ligowych. Interwencje Organu Walidacyjnego

Co do zasady Organ Walidacyjny musi podjąć decyzję o przyjęciu lub odrzuceniu złożonych budżetów ligowych do 20 czerwca sezonu T-1 albo w ciągu 7 dni od ich złożenia, ewentualnie w innych szczególnych terminach wskazanych w regulacjach budżetowych LaLiga³².

Organ akceptuje i zatwierdza budżety ligowe zgodne z zasadami wyceny, progiem rentowności budżetu oraz dodatkowymi obowiązkami określonymi m.in. w regulacjach budżetowych LaLiga. Nie zaakceptuje natomiast budżetów ligowych, jeżeli nie zostały złożone w odpowiednim formacie lub standardowym szablonie przewidzianym przez wskazane regulacje³³.

Kluby/SAD-y otrzymują pięciodniowy termin na skorygowanie istotnych błędów oraz uzupełnienie braków. Termin ten biegnie od dnia następującego po dniu doręczenia pisma wskazującego stwierdzone niezgodności³⁴. W przypadku niezaakceptowania złożonych budżetów ligowych Organ zwraca się do podmiotu – w terminie 5 dni od dnia następującego po powiadomieniu o ich odrzuceniu – o przedstawienie wyjaśnień, uzasadnień oraz dokumentacji uzupełniającej. Następnie wszczynana jest procedura korygująca³⁵.

Wskazane wyżej dokumenty i wyjaśnienia kluby/SAD-y muszą przedłożyć Organowi Walidacyjnemu w ciągu 5 dni od otrzymania powiadomienia. W zależności od zakresu i treści przekazanych informacji budżety ligowe mogą pozostać niezaakceptowane do czasu rozpatrzenia dalszych wyjaśnień i dokumentów albo uzyskać status definitywnie zaakceptowanych³⁶.

Budżety Ligowe, które nie zostaną ostatecznie zaakceptowane, są modyfikowane i korygowane przez Organ Walidacyjny. Skorygowane budżety wywołują takie same skutki prawne jak budżety definitywnie zaakceptowane, dlatego podmioty są zobowiązane do ich przestrzegania³⁷. Dzięki kompetencjom Organu Walidacyjnego zawodnicy rejestrowani przez podmioty zrzeszone w LaLiga spełniają wymogi kontroli ekonomicznej. W praktyce oznacza to, że kluby/SAD-y nie mogą zawierać kontraktów przekraczających ich możliwości finansowe. Regulacja ta ma szczególne znaczenie, ponieważ gwarantuje podmiotom rywalizację na równych zasadach oraz sprzyja ich zrównoważonemu rozwojowi³⁸.

Po zaakceptowaniu i zatwierdzeniu budżetów ligowych Organ Walidacyjny przydziela podmiotowi całkowity LCPD oraz proporcjonalną część kosztów kadry sportowej podlegającej rejestracji na sezon T³⁹.

32 Tamże, s. 87.

33 Tamże, s. 86.

34 Tamże.

35 Tamże, s. 87.

36 Tamże.

37 Tamże.

38 <https://iusport.com/archive/43928/como-funciona-el-control-economico-y-el-limite-de-coste-de-plantilla> (21.02.2026).

39 Normas de Elaboracion, s. 86.

Poza wyjątkami określonymi w regulacjach budżetowych LaLigi, początkowy koszt rejestracji drużyny oraz koszt jej utrzymania nie mogą przekroczyć LCPD przypisanego danemu klubowi/SAD-owi przez Organ Walidacyjny. Dostępne saldo LCPD należy rozumieć jako dodatnią różnicę pomiędzy wysokością limitu a kosztami zarejestrowanej drużyny sportowej oraz – co do zasady – kosztami drużyny niezarejestrowanej odpowiadającymi kosztom drużyny zarejestrowanej. Jeżeli podmiot dysponuje dostępnym saldem, może wnioskować o rejestrację nowych zawodników, przy czym musi odbywać się to w kolejności określonej w regulacjach budżetowych LaLigi. Ze względu na zakres niniejszego artykułu zagadnienie to nie będzie jednak szerzej omawiane. Nawet przy ujemnym saldzie Organ Walidacyjny może zezwolić na rejestrację maksymalnie trzech nowych zawodników w sezonie finansowym pod warunkiem, że są to transfery gotówkowe albo wypożyczenia z opcją wykupu, których koszt nabycia – w tym prowizje agentów – nie przekracza 1,5% przychodów netto podmiotu, a klub/SAD wykaże wysoką zdolność do wygenerowania dodatniego salda w następnym sezonie (T+1)⁴⁰.

W przypadku wszystkich podmiotów koszt personelu technicznego podlega korekcie poprzez odjęcie go od całkowitego kosztu zarejestrowanego personelu sportowego w danym sezonie, niezależnie od tego, czy podmioty dysponują dostępnym saldem lub możliwościami rejestracyjnymi na początku sezonu. Jeżeli klub/SAD nie podejmie działań niezbędnych do uzyskania wolnych środków w limicie, koszt ten zostanie uwzględniony w kolejnym sezonie. Dodatkowo kwota ta zostanie powiększona o 20% tytułem sankcji za niewykonanie wymaganych działań, co oznacza, że LCPD na sezon T+1 ulegnie odpowiedniemu zmniejszeniu⁴¹.

Warto również zauważyć, że kluby/SAD-y niespełniające akceptowalnych wskaźników ekonomiczno-finansowych są zobowiązane do przedłożenia trzyletniego planu przepływów pieniężnych na sezony T, T+1 oraz T+2, jeżeli zamierzają zarejestrować zawodnika lub trenera, a wystąpi jedna z poniższych okoliczności.

1. Podmiot w sezonie T-1 lub T zarejestrował albo planuje zarejestrować transakcje jednorazowe generujące dochód sztucznie wpływający na obliczenie LCPD lub możliwości rejestracyjne. Transakcje jednorazowe mają charakter wyjątkowy i nietypowy dla danego podmiotu oraz muszą przekraczać określone progi finansowe. Dotyczy to w szczególności takich sytuacji jak:
 - a) sprzedaż majątku, tj. transakcje odpowiadające cesji lub przeniesieniu aktywów albo praw podmiotu – z wyjątkiem transferu zawodnika – generujące wynik przekraczający 10% obrotu netto w sezonie T lub 20 mln euro dla Primera División;
 - b) nadzwyczajny transfer zawodnika, który w sezonie T-1 lub T przynosi zysk przekraczający średnią z trzech poprzednich sezonów, jeżeli nadwyżka ta jest wyższa niż 10% obrotu netto w sezonie T lub 15 mln euro dla Primera División;

40 Tamże, s. 129–133.

41 Tamże, s. 133.

c) udział w rozgrywkach, w których podmiot nie uczestniczył w ciągu ostatnich 3 lat, np. w Lidze Mistrzów UEFA.

Klub/SAD może zostać zwolniony z obowiązku przedłożenia trzyletniego planu przepływów pieniężnych, jeżeli zrezygnuje z doliczania zysku wynikającego z wymienionych wyżej transakcji do swojego LCPD.

2. Podmiot uczestniczący w sezonie T-1 w Primera División spadnie na sezon T do Segunda División⁴².

Istotne jest również to, że wskazany plan obejmuje zobowiązania nałożone na podmiot przez Organ Walidacyjny, w tym wskaźniki finansowe lub ekonomiczne, które powinny zostać spełnione w terminie wyznaczonym przez ten organ. Regulacje te mają na celu zabezpieczenie sytuacji finansowej klubu/SAD-u⁴³.

Kolejną ingerencją, której może dokonać Organ Walidacyjny jest zatwierdzanie rejestracji zawodników na sezon T dopiero po tym jak wyznaczy LCPD na kolejny sezon, czyli T+1. Kompetencja ta przysługuje Organowi m.in. w sytuacji, gdy:

- podmiot, którego wartość netto po korekcie jest ujemna na dzień 31 grudnia sezonu T-1 albo który – według opinii Organu Walidacyjnego – będzie wykazywał ujemną wartość netto na dzień 30 czerwca poprzedniego sezonu,
- klub/SAD wnioskuje o zastosowanie specjalnej procedury mającej na celu podwyższenie LCPD z powodu utraty dochodów wynikającej z remontu stadionu,
- podmiot jest zobowiązany do złożenia trzyletniego planu przepływów pieniężnych,
- klub/SAD wnioskuje o zastosowanie specjalnej procedury dotyczącej neutralizacji kosztów amortyzacji obiektów sportowych na potrzeby obliczania LCPD⁴⁴.

Wskazane kompetencje Organu Walidacyjnego są niezbędne dla zachowania prawidłowej dyscypliny finansowej podmiotów zrzeszonych w LaLiga. W sytuacjach kryzysowych organ ingeruje w budżety klubów/SAD-ów, aby zapobiec ich niewypłacalności.

Reasumując, w pierwszej kolejności podmiot przedkłada budżety ligowe i proponuje Organowi Walidacyjnemu wysokość własnego LCPD, ustaloną na podstawie zasad określonych w regulacjach budżetowych LaLigi. Limit ten ma umożliwiać utrzymanie zrównoważonej sytuacji finansowej. Organ Walidacyjny może go następnie zatwierdzić albo zmodyfikować, zapewniając tym samym stabilność finansową klubu/SAD-u⁴⁵.

Squad Cost Limit w praktyce

Jak wspomniano wcześniej, Squad Cost Limit został wprowadzony w 2013 roku. Od tego czasu regulacje te stopniowo się zmieniały i dostosowywały do bieżących potrzeb. Opisane wyżej przepisy pochodzą z dokumentu z 2025 roku. Dodatkowo kluby/SAD-y podlegają

⁴² Tamże, s. 134.

⁴³ Tamże, 135.

⁴⁴ Tamże, 135–136.

⁴⁵ Á.S. Bullido, *Análisis de la situación económica y competitiva de los clubes medianos estudio de LaLiga española y la premier league inglesa*, Madryt 2024, s. 18–19.

nie tylko regulacjom ligowym, lecz są również zobowiązane do przestrzegania przepisów Międzynarodowej Federacji Piłki Nożnej (Fédération Internationale de Football Association – FIFA) oraz Unii Europejskich Związków Piłkarskich (UEFA)⁴⁶, dlatego trudno jednoznacznie ocenić wpływ regulacji LCPD na sytuację podmiotów. Należy jednak zauważyć, że regulacje UEFA dotyczą przede wszystkim podmiotów uczestniczących w rozgrywkach organizowanych przez tę federację⁴⁷. Z tego względu warto przybliżyć sytuację klubu, który nie brał udziału w europejskich rozgrywkach, czyli Valencia C.F.⁴⁸

Valencia C.F. to historycznie jeden z lepszych klubów w Hiszpanii, który brał regularnie udział w rozgrywkach Ligi Mistrzów (UEFA Champions League)⁴⁹. W sezonach 2018/2019–2019/2020 doszło jednak do wyraźnego pogorszenia płynności finansowej klubu – jego kapitał obrotowy spadł aż o 70%, głównie wskutek wzrostu zadłużenia krótkoterminowego. Kryzys ten dodatkowo pogłębiła pandemia COVID-19⁵⁰. W konsekwencji obniżył LCPD Valencii C.F. w sezonie 2021/2022 do ok. 30,99 mln euro. Dla porównania w sezonie 2019/2020 limit ten wynosił ok. 170,67 mln euro, a w sezonie 2020/2021 – ok. 103,39 mln euro⁵¹. W celu poprawy sytuacji finansowej klub został zmuszony do sprzedaży części swoich czołowych zawodników⁵². Decyzja Organu Walidacyjnego, choć mogła wydawać się surowa, przyczyniła się do poprawy kondycji finansowej klubu. Sprawozdanie Valencii C.F. za sezon 2024/2025 wykazało dodatni zysk operacyjny w wysokości 23,8 mln euro⁵³. Stanowiło to wyraźną zmianę w porównaniu z sezonem 2021/2022, w którym klub odnotował stratę operacyjną wynoszącą 19,7 mln euro⁵⁴.

Przykład Valencii C.F. dobrze ilustruje interwencję Organu Walidacyjnego oraz praktyczne działanie LCPD, które miało zapobiec dalszemu narastaniu zadłużenia klubu, a w konsekwencji jego niewypłacalności, niegospodarności oraz potencjalnemu bankructwu. Chociaż sprzedaż czołowych zawodników była dla klubu trudnym posunięciem, w dłuższej perspektywie umożliwiła poprawę jego sytuacji finansowej oraz stworzyła warunki do przyszłych inwestycji.

46 Estatutos de la Real Federación Española de Fútbol.

47 J. Martin-Magdalena, C. Martinez-de-Ibarreta, J.A. Gonzalo-Angulo, A. Garcia-Domonte, *The impact...*, dz. cyt., s. 1–45.

48 <https://www.uefa.com/uefachampionsleague/history/clubs/52268--valencia/> (7.04.2026).

49 A. Calahorra-Lopez, M. Ratkai, J. Vena-Oya, *The Financial/Accounting Impact of FFP on Participating in European Competitions: An Analysis of the Spanish League*, *International Journal of Financial Studies* 2022, nr 10 (81), s. 1–19; <https://www.uefa.com/uefachampionsleague/history/clubs/52268--valencia/> (7.04.2026).

50 P. Bono Garcia, *Análisis económico-financiero del impacto provocado por la pandemia de COVID-19 en los clubes de La Liga de fútbol profesional*, Madryt 2022, s. 1–67.

51 <https://www.laliga.com/transparencia/gestion-economica/limite-coste-plantilla> (7.04.2026).

52 A. Calahorra-Lopez, M. Ratkai J. Vena-Oya, *The Financial/Accounting...*, dz. cyt., s. 1–19.

53 <https://www.valenciacf.com/en/17633688971022080?> (7.04.2026).

54 https://www.valenciacf.com/public/Attachment/2024/1/estadoinformacionnofinanciera_2022-2023.pdf?utm (7.04.2026).

Ogólna ocena LCPD

Squad Cost Limit przyniósł szczególnie widoczne efekty w przypadku mniejszych klubów/SAD-ów nieuczestniczących w europejskich rozgrywkach. Podmioty biorące udział w takich rozgrywkach pozostają pod silnym wpływem Finansowego Fair Play (FFP), natomiast pozostałe kluby nie były wcześniej objęte równie intensywną kontrolą wynikającą z tych regulacji finansowych. Sytuacja ta uległa zmianie po wprowadzeniu LCPD, co przełożyło się na wzrost rentowności mniejszych klubów⁵⁵. Zgodnie z raportem LaLigi dotyczącym sytuacji finansowej ligi (Informe Económico-financiero del Fútbol Profesional Español 2024–2025) Squad Cost Limit wywiera pozytywny wpływ na kluby/SAD-y, które dzięki tym regulacjom rozwijają się i osiągają coraz wyższe przychody. Dodatkowo koszty personelu sportowego utrzymują kontrolowane tempo wzrostu, co świadczy o stabilnym rozwoju podmiotów. Warto również zauważyć, że całkowity koszt personelu w drugim kwartale sezonu 2024/2025 wyniósł 60% wartości dochodu netto uwzględniającego wynik netto z transferów zawodników. Jest to wynik korzystny, zwłaszcza mając na uwadze, że próg 70% jest zalecany przez UEFA w ramach wskaźnika kosztów składu (*Squad Cost Ratio*)⁵⁶. Świadczy to o dobrej kondycji ekonomicznej hiszpańskiej ligi⁵⁷.

LCPD przeciwdziała niegospodarności klubów, co potwierdza m.in. przypadek Valencii C.F., jednak Squad Cost Limit może jednocześnie ograniczać rozwój mniejszych klubów sportowych. Regulacje finansowe LaLigi – mimo swojej szczegółowości i rozbudowanego charakteru – obejmują wszystkie kluby/SAD-y niezależnie od ich wielkości. Nie przewidują odrębnych rozwiązań dla podmiotów małych, średnich i dużych, co może utrudniać zapewnienie zrównoważonego rozwoju klubów o zróżnicowanym potencjale finansowym. Większe kluby/SAD-y dysponują znacznie szerszymi możliwościami finansowymi, podczas gdy mniejsze podmioty funkcjonują przy bardziej ograniczonym marginesie ryzyka wynikającym z narzuconych limitów. Są one zmuszone do szczególnie ostrożnego lokowania kapitału, co z jednej strony sprzyja stabilności finansowej, z drugiej jednak ogranicza możliwości działania, m.in. na rynku transferowym. W praktyce może to prowadzić do dalszego wzrostu przewagi największych podmiotów przy jednoczesnym ograniczeniu potencjału rozwojowego mniejszych klubów. Mniejsze kluby/SAD-y mogą wprawdzie pozostawać rentowne, jednak ich możliwości istotnej zmiany układu sił w lidze pozostają ograniczone. W konsekwencji różnice pomiędzy największymi i najmniejszymi klubami mogą się pogłębiać, co niekoniecznie będzie sprzyjało długofalowemu rozwojowi ligi⁵⁸.

55 J. Martín-Magdalena, C. Martínez-de-Ibarreta, J.A. Gonzalo-Angulo, A. García-Domonte, *The impact...*, dz. cyt., s. 1–45.

56 <https://assets.laliga.com/assets/2026/03/18/originals/5658090da03d3a5134540accdc341c89.pdf>. (7.04.2026).

57 Tamże.

58 J. Martín-Magdalena, C. Martínez-de-Ibarreta, J.A. Gonzalo-Angulo, A. García-Domonte, *The impact...*, dz. cyt., s. 1–45.

Podsumowanie

Hiszpański Squad Cost Limit bez wątpienia wyróżnia się na tle innych regulacji, ponieważ opiera się na prewencji oraz weryfikacji sytuacji ekonomiczno-finansowej klubu/SAD-u *a priori*, w przeciwieństwie do Finansowego Fair Play UEFA, które przewiduje kontrolę *a posteriori* oraz sankcje za naruszenie obowiązujących zasad. W niniejszym artykule omówiono jedynie przepisy ogólne, podczas gdy regulacje finansowe LaLigi przewidują liczne procedury odnoszące się do indywidualnych i wyjątkowych sytuacji, co umożliwia ich stosowanie także w przypadkach niestandardowych. Jednocześnie w regulacjach budżetowych LaLigi dostrzegalny jest brak rozwiązań różnicujących sytuację małych, średnich i dużych klubów/SAD-ów. Wprowadzenie takiego podziału mogłoby usprawnić funkcjonowanie LCPD oraz przyczynić się do większej równowagi ekonomicznej pomiędzy podmiotami. Chociaż Squad Cost Limit pozwolił wielu klubom uniknąć nadmiernych wydatków i utrzymać stabilną sytuację finansową⁵⁹, w przypadku mniejszych podmiotów mógł jednocześnie ograniczyć możliwości rozwoju. Istotną zaletą regulacji budżetowych LaLigi pozostaje wymuszanie bardziej odpowiedzialnego zarządzania finansami oraz ograniczanie nadmiernego ryzyka ekonomicznego. Dzięki temu w sytuacjach kryzysowych, takich jak pandemia COVID-19 lub inne zdarzenia powodujące gwałtowny spadek przychodów, kluby/SAD-y występujące w hiszpańskiej lidze mogą pozostawać stabilniejsze finansowo niż podmioty funkcjonujące w innych państwach. Ostatecznie, mimo że regulacje te są restrykcyjne i bywają postrzegane jako uciążliwe, służą budowaniu trwałości oraz stabilności ekonomiczno-finansowej podmiotów. W rezultacie ryzyko bankructwa pozostaje mniejsze, a rywalizacja pomiędzy klubami/SAD-ami staje się bardziej wyrównana.

Choć bezpośrednie przeniesienie rozwiązań funkcjonujących w lidze hiszpańskiej na grunt polski byłoby trudne ze względu na odmienny poziom rozgrywek i finansowania, warto rozważyć wprowadzenie limitu płac dla klubów uczestniczących w rozgrywkach centralnych w Polsce. Podmioty z LaLigi regularnie uczestniczą bowiem w Lidze Mistrzów UEFA⁶⁰, a łączne przychody klubów/SAD-ów tej ligi wynoszą ok. 5 450 mln euro⁶¹. Dla porównania kluby ekstraklasy w ostatnich latach uczestniczyły przede wszystkim w Lidze Konferencji UEFA (UEFA Conference League), a ich łączne przychody wynoszą ok. 1 270 mln zł⁶². Wprowadzenie limitu płac mogłoby przyczynić się do zwiększenia stabilności finansowej klubów w Polsce oraz ograniczenia zjawiska niegospodarności.

59 M.A. Rodilla, I.M. García Sánchez, *Rendimiento empresarial en el sector futbolístico: análisis de los principales clubes españoles*, *Observatorio Contable*, Observatorio Contable 2024/2025, nr 16 (Noviembre–Junio), s. 13.

60 <https://www.uefa.com/uefachampionsleague/standings/> (7.04.2026).

61 <https://assets.laliga.com/assets/2026/03/18/originals/5658090da03d3a5134540accdc341c89.pdf> (7.04.2026).

62 <https://granthornton.pl/wp-content/uploads/2025/09/Finansowa-Ekstraklasa-sezon-2024-2025-Grant-Thornton.pdf> (7.04.2026).

Bibliografia

Literatura

- Bańka W., Kolbusz Z., *Kreatywna rachunkowość w sporcie: czy Finansowe Fair Play UEFA skutecznie przeciwdziała manipulacjom finansowym?*, Rzeszów 2025.
- Bono Garcia P., *Análisis económico-financiero del impacto provocado por la pandemia de COVID-19 en los clubes de la liga de fútbol profesional*, Madryt 2022.
- Bullido Á.S., *Análisis de la situación económica y competitiva de los clubes medianos estudio de LaLiga española y la premier league inglesa*, Madryt 2024.
- Calahorra-Lopez A., Ratkai M., Vena-Oya J., *The Financial/Accounting Impact of FFP on Participating in European Competitions: An Analysis of the Spanish League*, International Journal of Financial Studies 2022, nr 10 (81).
- <https://assets.laliga.com/assets/2026/03/18/originals/5658090da03d3a5134540accdc341c89.pdf> (7.04.2026).
- <https://grantthornton.pl/wp-content/uploads/2025/09/Finansowa-Ekstraklasa-sezon-2024-2025-Grant-Thornton.pdf> (7.04.2026).
- <https://www.laliga.com/transparencia/gestion-economica/limite-coste-plantilla> (7.04.2026).
- <https://www.uefa.com/uefachampionsleague/history/clubs/52268--valencia/> (7.04.2026).
- <https://www.uefa.com/uefachampionsleague/standings/> (7.04.2026).
- Iussport, ¿Cómo funciona el Control Económico y el Límite de Coste de Plantilla?, <https://iusport.com/archive/43928/como-funciona-el-control-economico-y-el-limite-de-coste-de-plantilla> (21.02.2026).
- LaLiga, Presidentes, <https://www.laliga.com/sala-de-prensa/presidentes> (15.02.2026).
- LaLiga, Squad Cost Limit, <https://www.laliga.com/en-GB/transparency/economic-management/squad-cost-limit> (13.01.2026).
- Martin-Magdalena J., Martinez-de-Ibarreta C., Gonzalo-Angulo J.A., Garcia-Domonte A., *The impact of financial fair play on the financial performance of Spanish professional football: Do the biggest clubs behave better?*, Sport Business and Management 2023, nr 13 (4).
- Rodilla M.A., García Sánchez I.M., *Rendimiento empresarial en el sector futbolístico: análisis de los principales clubes españoles*, Observatorio Contable 2024/2025, nr 16 (Noviembre–Junio).

Akty prawne Federacji Hiszpańskiej

- Estatutos de la Real Federación Española de Fútbol.
- LaLiga Standards for the Preparation of the Budgets of Clubs And SADs.
- Normas de Elaboración de Presupuestos de Clubes y SADs.

Akty prawa hiszpańskiego

- Ley 10/1990, de 15 de octubre, del Deporte (ustawa hiszpańska).

CYTOWANIE

Wiktorja Bańka, *Squad Cost Limit jako narzędzie LaLigi w walce z niegospodarnością klubów zrzeszonych w LaLiga*, Studia Administracyjne 1(23)/2026, 5–20, DOI: 10.18276/sa.2026.23-01.